

انتقاد علی اف از کشورهای حاشیه دریای خزر درباره جنگ قره باغ و ادعا علیه ایران

رئیس جمهور آذربایجان اعلام کرد که روسیه در طول جنگ ۴۴ روزه قره باغ دائماً به ارمنستان سلاح می‌فرستاد. با این حال وی کشورهای حاشیه خزر را در این امر مقصر دانست.

به گزارش آران نیوز به نقل از خبرگزاری تسنیم، الهام علی اف رئیس جمهور آذربایجان در سخنرانی خود در کنفرانس بین‌المللی «توسعه و همکاری» که روز گذشته (جمعه) در دانشگاه آکادمی دیپلماتیک آذربایجان (ADA) برگزار شد، اعلام کرد که روسیه به طور مداوم در جنگ 44 روزه قره باغ، ارمنستان را مسلح کرده است.

علی اف اظهار داشت: من بارها به مردم گفته ام که در طول جنگ 44 روزه چندین بار در روز هواپیماهای باری حامل سلاح از روسیه به ارمنستان فرستاده می‌شدند.

رئیس جمهور آذربایجان از گرجستان به دلیل بستن مسیرهای هوایی و زمینی روسیه به ارمنستان به درخواست باکو تشکر کرد، اما کشورهای ساحلی خزر را متهم به همکاری با روسیه کرد و گفت: ما نامه ای به تمام کشورهای حاشیه دریای خزر فرستاده ایم که اجازه ندهند هواپیماهای باری روسی حامل سلاح به ارمنستان بروند. این نامه را به قزاقستان، ترکمنستان و ایران فرستادیم. متأسفانه این هواپیماها هنگام ورود به ارمنستان از خاک این کشورها استفاده می‌کردند. اینطور بود و ما نباید حقایق جنگ 44 روزه قره باغ را پنهان کنیم.

بدین ترتیب الهام علی اف اذعان کرد که اعضای شورای کشورهای ترک در جنگ 44 روزه قره باغ در تأمین تسلیحات به ارمنستان مشارکت داشته‌اند.

اتهامات الهام علی اف علیه ایران در حالی است که وی در مصاحبه ای با شبکه تلویزیونی A Haber ترکیه در تاریخ 16 اکتبر 2020، از بسته شدن مسیرهای زمینی و هوایی ایران به ارمنستان ابراز قدردانی کرده بود.

رئیس جمهور آذربایجان در مصاحبه با A Haber گفت: از ارسال سلاح از ایران به ارمنستان اطلاعی نداریم. برعکس، می‌توانم بگویم که ایران و گرجستان برای جلوگیری از حمل سلاح به ارمنستان، مسیرهای هوایی و زمینی خود را بسته‌اند. لذا جا دارد بار دیگر از دولت های ایران و گرجستان تشکر کنم.

لازم به ذکر است که الهام علی اف بارها اعلام کرده بود که روسیه در جنگ 44 روزه به ارمنستان سلاح ارسال کرده، اما نه در آن زمان و نه پس از آن مخالفتی با این سیاست مسکو نکرد و برعکس با ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه قرارداد اتحاد در مسکو امضا کرد.

بخش دیگر «کنفرانس قفقاز جنوبی؛ توسعه و همکاری» به پرسش و پاسخ با حضور کارشناسان مدعو از سراسر جهان اختصاص یافت که از ایران «ولی کالجی» از موسسه ایراس حضور یافت.

حکمت حاجی اف دستیار رئیس جمهور و مدیر نشست پرسش و پاسخ با رئیس جمهور آذربایجان از ولی کالجی خواست تا سؤال خود را مطرح کند و وی گفت: همانطور که می‌دانید روابط دو کشور (ایران و آذربایجان) در سال های اخیر به طرز چشمگیری توسعه پیدا کرده است. از جمله آثار آن توافق اخیر تهران و باکو برای ایجاد یک کریدور 55 کیلومتری جاده ای و ریلی بین زنگیلان و نخجوان از خاک ایران است که شما در سخنانتان بدان اشاره کردید.

کالجی ادامه داد: از طرف دیگر نگرانی هایی وجود دارد که باید بیان شود. یکی از آن ها مربوط به پنجمین کنگره آذربایجانی ها در شوشا است که هفته پیش برگزار شد. متأسفانه برخی از ایرانیان آذری تبار در این کنفرانس علناً علیه تمامیت ارضی و امنیت ملی ایران صحبت کردند؛ از جمله درباره جدایی بخش آذری ایران در شمال غرب ایران حرف زدند. متأسفانه رویای تشکیل آذربایجان بزرگ درباره اتحاد دو سوی ارس است که بطور واضح توسط این افراد و گروه ها مطرح شد و نگرانی ها و ناخرسندی هایی را در داخل ایران در میان همکارانم و مردم ایران ایجاد کرد. دیروز من در این زمینه با آقای حکمت حاجی اف هم صحبتی داشتم. آقای رئیس جمهور، شما درباره موضع ایران در به رسمیت شناختن تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان در 30 سال گذشته آگاهی دارید. موضع ایران در جنگ دوم قره باغ هم کاملاً روشن بود. زبان و دین و ارزش های مشترک مناطق آذری ایران و مردم جمهوری آذربایجان یک ظرفیت بزرگ و سرمایه اجتماعی برای توسعه روابط دو کشور است و نباید به عنوان یک ابزار سیاسی برای جدایی طلبی و ایجاد تفرقه و تنش میان دو کشور تبدیل شود. این افراد به یک گردهمایی رسمی و دولتی در شوشا دعوت شدند و ما انتظار داریم وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان نسبت به بیانات و مصاحبه های آنان واکنش نشان دهد تا نگرانی ها و ناراحتی ها را در ایران کاهش دهد. خوشحال خواهیم شد نظر شما را در این زمینه بدانم که قطعاً در ایران بازتاب خواهد داشت.

وی گفت: سؤال کوتاه دوم من درباره تعیین حدود مرزی میان شما و ارمنستان است. ما خبرهای زیادی درباره مبنای این کار و تعیین مرزها می‌شنویم که بر مبنای نقشه های مختلف است از جمله نقشه های مربوط به وزارت دفاع شوروی در سال های دهه 1920 است. این مسئله در دیدار شما و نیکول پاشینیان با پوتین در سوچی هم بحث شده است. سؤال این است که شما و ارمنستان روی کدام نقشه رسمی زمان شوروی برای تعیین مرزهایتان توافق کردید؟

الهام علی اف پاسخ داد: در خصوص نقشه ها، ما تاکنون هیچ مبنایی برای کار روی آن نداریم و نقشه هایی که اشاره کردید را تاکنون ندیده ایم. موضع ما این است در حالیکه مرزها را تعیین می‌کنیم باید تاریخ را هم مدنظر داشته باشیم و البته باید روی تمام نقشه هایی که بعد از شوروی سازی (الحاق به شوروی) قفقاز جنوبی وجود دارد تمرکز کنیم

چون فقط یک نقشه وجود ندارد و نقشه های زیادی هست که از سال 1918 شروع می شود؛ زمانی که ایوان بخشی از آذربایجان بود و همین طور قبل از نوامبر 1920 که زنگه زور بخشی از آذربایجان بود. منطقه ای که الان به عنوان مرز ایران و ارمنستان است قبلاً آذربایجانی ها سکونت داشتند و هیچ ارتباطی با ملت ارمنی نداشت. در نوامبر 1920 شوروی تصمیم گرفت زنگه زور را به ارمنستان بدهد؛ اما وقتی به آن ها دادند به این شکل کنونی و به اندازه 42 کیلومتر نبود بلکه بسیار باریک تر بود. سپس ارامنه با حقه های مختلف سرزمینشان را گسترش دادند که الان به شکل مرز ایران و ارمنستان و به طول 42 کیلومتر در آمده است. به همین خاطر موضع ما این است که باید همه نقشه ها از جمله نقشه 1918 و حتی ماقبل آن مورد توجه قرار گیرد تا سال 1991 که شوروی از هم فروپاشید. در هر صورت این ها بخشی از مذاکرات گروه های مشترک (تعیین مرزها) بین ماست.

رئیس جمهور آذربایجان گفت: در خصوص اظهار نظر اولتان که گفتید شخصی علیه تمامیت ارضی ایران حرف زده سؤال من این است که آیا او از اعضای دولت و حکومت ما بوده؟! یا دولت آذربایجان چنین کاری کرده؟!

علی اف در ادامه گفت: اما شما گفتید در کنگره شوشا بوده، سؤال من این است آیا از اعضای دولت ما چنین حرفی زده؟

کالجی: خیر دولتی نبوده است.

علی اف: پس چه کسی بوده؟

کالجی: برای مثال یک عضو مرکز مطالعات تبریز در آنکارای ترکیه بوده که یک گروه غیردولتی است.

علی اف: پس هیچ ارتباطی با دولت آذربایجان نداشته، درست است؟

کالجی: اما آن ها در کنفرانسی در شوشای آذربایجان شرکت کردند.

علی اف: پس شهروند آذربایجانی نبوده؟

کالجی: بله می دانم اما آن ها در یک گردهمایی رسمی داخل آذربایجان شرکت کردند.

علی اف: الان شما می بینید افراد زیادی در این کنفرانس شرکت کردند که هر کدام نمایندگان کشور خودشان هستند. به عنوان مثال اگر شما شهروند یک کشور دیگری باشید و اظهاراتی داشته باشید دولت ایران نباید مسئول اظهارات شما باشد. برای همین من فکر می کنم مطلب شما ارتباطی به روابط ایران و آذربایجان پیدا نمی کند. موضع ما و دولت ما و دولت ایران درباره تمامیت ارضی یکدیگر کاملاً شناخته شده و غیر قابل خدشه است و در مواقع بسیاری ما و همکاران ایرانی مان به صورت علنی آن را بیان کردیم. در آن کنگره بیش از 400 نفر شرکت کردند. در جامعه آذربایجان و یا در جامعه دموکراتیک آزادی بیان وجود دارد و آن ها مواضع خود را دارند که ما می توانیم موافق یا مخالف باشیم. ما شرکت کنندگان را کنترل نمی کنیم و به آن ها ایده و تز نمی دهیم چه بگویند یا نگویند. آذربایجان یک کشور آزاد است و شهروندان ما و شهروندان خارجی آزاد هستند هر حرفی که می خواهند را بزنند؛ البته تا زمانی که با قوانین ما در تضاد نباشد. در همین حال ما هیچ مسئولیتی در قبال اظهارات افرادی که در خارج زندگی می کنند و دیدگاه های متفاوتی در موضوعات مختلف دارند، نداریم. مهم این است که اظهارات دولت آذربایجان و نمایندگان آن در قبال همسایگانمان و در کل در قبال همه کشورها بسیار مسئولانه است.

رئیس جمهور آذربایجان تاکید کرد: به عنوان یک تصویر و نمونه کوچک برای موضوعی که شما مطرح کردید می توانم به شما بگویم که تعدادی از افراد هستند که رفتند و در ایران پناه گرفتند و بطور مرتب علیه تمامیت ارضی آذربایجان حرف می زنند. در زمان برگزاری نشست سران خزر در اوکتائو قزاقستان من یک لیست تقریباً 20 نفره از اتباع آذربایجانی را که در ایران زندگی می کنند در ملاقاتم به رئیس جمهور آن موقع حسن روحانی دادم. این افراد به طور مرتب از طریق رسانه ها و شبکه های اجتماعی نه تنها علیه تمامیت ارضی آذربایجان حرف می زنند بلکه از ادبیات و کلماتی استفاده می کنند که در یک جامعه عادی مرسوم نیست و ناپسند است. ما درخواست کردیم این افراد به آذربایجان تحویل داده شوند به خاطر مشارکت مستقیم آن ها در یک حمله محدود علیه پلیس در شهر گنجه که ما مدارک آن را هم داریم ولی متأسفانه هیچکدام از آن ها تحویل داده نشدند؛ بنابراین اگر یک فردی که شهروند آذربایجان هم نیست و یک چیزی در شوشا گفت -شوشا یک شهر آزاد است و هزاران نفر به آنجا می روند و اظهار نظر می کنند- حتی اگر هم در یک برنامه ای که آذربایجان ترتیب داده شرکت می کنند نباید دلیلی برای اینگونه واکنش باشد. ما باید به اظهارات مقامات رسمی نگاه کنیم. مقامات رسمی ایران و آذربایجان همینی که گفتیم را می گویند و می دانند تمامیت ارضی (هر دو کشور) خط قرمز است. تمامیت ارضی ما همیشه از طرف ارمنستان مورد خدشه واقع شده و من فکر می کنم باید روی آن را تمرکز کنیم و نه روی چیزهایی که ربطی به آذربایجان ندارد.